

terwijl het monetair beleid expansief blijft. Er wordt een sterk herstel verwacht door economen omdat de inhaalvraag groot is en veel huishoudens zich in een goede financiële positie bevinden. De overheid en veel werkgevers zorgen voor een vangnet, mensen geven weinig uit.

Door de lage rente op spaarrekeningen en de slechte rendementen met staatobligaties, hebben veel particulieren in Europa de aandelenmarkt herontdekt. Zelfs in het terughoudende Duitsland vinden jongere beleggers in recordaantallen de effectenbeurs. Institutioneel geld, deels via indexfondsen, blijft toestromen in een zoektocht naar rendement. Het jaagt de beurskoersen verder op.

De meeste analisten lijken ervan uit te gaan dat de rally dit jaar

DUITSLAND EN ZIJN AUTO-BEDRIJVEN WAREN VIER JAAR LANG MIKPUNT VAN PESTKOP TRUMP

doorgaat. Brexit hing ook jarenlang als een onzekere factor boven de markt. Die onzekerheid ebt ook weg. Behalve de verkiezing van Biden wordt vooruitgelopen op het einde van de coronacrisis. "Na elke pandemie komt een opleving", meent Christian Kahler, hoofdstrateeg bij DZ Bank. "De levensvreugde keert terug."

VEEL SPEELRUIMTE

De economie van China is opvallend snel hersteld. In de VS wordt momenteel gewerkt aan een nieuw pakket van genereuze coronahulp vanuit de overheid. Joe Biden heeft door de machtsverschuiving in de senaat in ieder geval twee jaar veel speelruimte om met een groot pakket banen, investeringen en vooral ook groene energie te stimuleren.

"Het wordt een zeer expansief beleid", zegt econoom Jens Südekum uit Düsseldorf. "Voor het geld dat komende tijd in de VS wordt uitgegeven, heeft Biden andere prioriteiten: minder militaire uitgaven en minder belastingverlagingen voor de rijken zoals bij voorganger Trump."

Südekum verwacht overheidsstimuleringen in de infrastructuur, de gezondheidszorg, onderwijs en klimaat. "De kans is groot dat de Amerikaanse economie hierdoor aanzienlijk zal aantrekken, ook de beurzen anticiperen hier vol op. Duitse bedrijven kunnen hiervan meeprofiteren, zoals ze dat in het verleden vaak hebben gedaan."

Duitsland en zijn autobedrijven waren vier jaar lang mikpunt van pestkop Trump. Hij klaagde over het eenrichtingsverkeer van Duitse auto's richting de Verenigde Staten en zijn voormalige woonplaats New York in het bijzonder. "Als je Fifth Avenue afgaat, heeft iedereen een Mercedes Benz voor zijn huis, niet waar? Hoeveel Chevrolet's zie je in Duitsland? Niet veel, misschien wel helemaal geen enkele", zei hij.

Trump beweerde dat de Duitsers tegen dumprijzen BMW's,

Mercedessen en Volkswagens op de Amerikaanse markt verkochten. Onzin, zegt Russwurm. De dreiging van sancties tegen de autobedrijven is naar zijn inschatting voorbij. "President Biden zal de Duitse automerken op Fifth Avenue niet tellen. Ik verwacht dat hij weet dat BMW heel veel auto's bouwt in de VS in Spartanburg en Mercedes in Tuscaloosa."

De Duitse autobazen hebben meermaals proberen uit te leggen aan Trump hoe belangrijk de Amerikaanse fabrieken zijn voor de Duitse autobouwers, maar hij deed doorgaans alsof hij het niet begreep. Russwurm onderstreept: de Duitsers hebben honderdduizenden Amerikanen voor zich werken in de fabrieken in de Verenigde Staten.

Voor veel Duitse bedrijven zijn de Verenigde Staten de belangrijkste afzetmarkt of een van de grootste gebleven ondanks de verzuurde relatie. Siemens, Adidas, Henkel, Volkswagen, Allianz, Merck, BMW en Daimler zijn daar bekende voorbeelden van. De grotere Duitse beursfondsen zijn net als de grote Nederlandse voor meer dan de helft van de omzet afhankelijk van andere continenten. Zij zijn doorgaans ook in de VS gevestigd, daarmee zijn het dus net als Philips, Shell en Ahold ook deels Amerikaanse bedrijven. Dat betekent dat ze ook hebben geprofiteerd van het beleid van Trump.

KRENKENDE WOORDEN

"Het lijkt geen twijfel dat Trump voor veel onzekerheid heeft gezorgd op het gebied van het handelsbeleid", zegt Gabriel Felbermayr, directeur van het Institut für Weltwirtschaft in Kiel. "Maar zijn fiscale beleid en de verschillende deregulerende maatregelen zorgden wél voor groei."

De Oostenrijkse econoom wijst erop dat de Amerikaanse economie in de Trump-jaren veel sneller groeide dan de stropelige Duitse economie. "De stijgende inkomens in de VS hebben geleid tot een grotere vraag naar Duitse producten."